

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Dominika Říhová

Název práce: **Koncept „Schuldenbremse“ jako nástroj proti zadlužování ve Spolkové republice Německo**

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):
JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle): Předložená bakalářská práce se zabývá problematikou dluhové brzdy a jejím zakotvením v Základním zákoně v rámci novely GG v roce 2009. Téma ústavních změn protidluhových pojistek v souvislosti s hospodářskou krizí 2008-2012 je ve své podstatě zásadní téma. Nicméně v posledních letech byly sepsány v rámci FSV UK řady kvalifikačních prací na toto téma, takže jakékoliv nové zpracování by již mělo mít přidanou hodnotu, které nebude již pouze sepsáním dříve sepsaného. V rámci této bakalářské práce musím konstatovat, že zpracování jinak aktuálního tématu není nikterak inovativní. Autorka se drží značného deskriptivního přístupu a pouze pasivním způsobem popisuje důvody přijetí protidluhové brzdy a fakticky popisuje legislativní proces. Mnohem více bych v práci očekával, že se zaměří na zhodnocení stávajícího stavu nejenom v SRN, ale i v okolních státech. Autorka tak činí pouze okrajově v rámci závěru bakalářské práce. Autorka si v projektu bakalářské práce položila tři výzkumné otázky, přičemž se podle mého podařilo odpovědět pouze na otázku, zda Schuldenbremse měla pouze pozitiva nebo zda s ní jsou spojena i některá negativa. Toto autorka osvětlila zejména v pasážích týkajících se možných investic do infrastruktury nebo školství. Otázka, zda se Schuldenbremse pozitivně projevila na hospodářském růstu SRN je spekulativní, protože hospodářský růst sám o sobě není ovlivněn mírou dluhů (viz japonský případ), ale více faktory globálního světa a globalizované ekonomiky. Poslední výzkumná otázka se týkala úvahy, zda Schuldenbremse je správné řešení proti zadlužování. Z německého pohledu je to bezesporu správné řešení, protože veřejný dluh po jejím zavedení významně poklesl, ale zda pozitivní efekt Schuldenbremse je ryze hospodářsky podmíněn nebo zda se jedná o psychologický efekt, by mělo být předmětem zkoumání.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.): Předložené téma je poměrně náročné a v mnohém záleží na tom, jak se autor ke zpracování postaví. V tomto případě autorka zvolila nejjednodušší cestu, kdy protidluhovou legislativu popisuje staticky, velmi málo přesahuje svými závěry do současnosti, a to zejména s přihlédnutím k výzkumným otázkám. Autorka se nechala v práci příliš „ovládat“ zvolenou literaturou; první kapitola působí, jako by byla opsána z nějaké ekonomické učebnice a stylem jazyka nezapadá do celkového stylistického vyznění práce. Druhá kapitola (z pohledu práce zásadní) pojednává o legislativním procesu přijímání protidluhové brzdy v SRN a autorka alespoň přináší některé dosud málo rozpracované prvky tohoto systému (kontrolní účet; strukturální a konjunkturální aspekty tvorby dluhu/přebytku). Celkově si tedy myslím, že autorka mohla projevit více kreativity při zpracování tématu a zaměřit se

například na aktuální vývoj zadlužení v SRN nejenom na úrovni Spolku, ale třeba i problematických zemí (Berlín, Hamburg apod.). Literaturu, kterou autorka ke zpracování bakalářské práce použila, je reprezentativní a vhodně zvolená; tabulky a přílohy v práci jsou vypovídající a dobře zvolené.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.): Po formální stránce nemám k práci zásadní připomínky; předložená bakalářská práce splňuje všechny požadavky, které jsou na tento druh kvalifikační práce kladeny v rámci FSV UK. Nicméně autorka projevila na některých místech nepozornost, která mění smysl obsahu (např. na s. 17 používá slovo „veřejná kasa“; tomuto pojmu nerozumím a v kontextu odborné práce se jedná o nevhodný pokus o srozumitelnost textu). Na s. 17 autorka uvádí, že v ČR byl v roce 2012 schválen zákon o rozpočtové odpovědnosti, což se samozřejmě nikdy nestalo, zřejmě se jedná o překlep, protože v poznámce pod čarou č. 53 autorka uvádí, že takovýto zákon byl schválen v lednu 2017. Může se jednat o překlep, ale také o mylnou informaci, protože v roce 2012 probíhala v ČR diskuse o Fiskálním paktu, který byl základem pro kodifikaci protidluhové legislativy v rámci celé EU.

V kapitole 2.3 autorka zcela mylně v souvislosti s komisí o reformě federalismu používá pojem federální komise, což je zjevné nepochopení slova (föderal) v němčině, protože to primárně odkazuje na federalismus jako systém, nikoliv na způsob centrálního řízení. V tomto případě se autorka hodně zmýlila, protože komise o reformě federalismu je něco zcela jiného, než autorčin překlad „federální“ komise. Na s. 17 autorka píše o zákonu o dluhové brzde z roku 2009, jaký zákon má autorka na mysli? Základní zákon nebo nějaký speciální zákon? Na s. 18 autorka mylně píše o miliardách eur, namísto miliónů eur (viz pro zbylé tři země 80 **miliard** eur).

Po jazykové stránce autorka měla větší pozornost věnovat preciznosti překladů, srozumitelnosti textu a korekturám.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.): Můj dojem z předložené bakalářské práce je značně rozpačitý, práce je průměrná svým zpracováním. Výhrady mám k pasáži na s. 20 an., kde se autorka věnuje analýze Základního zákona, aniž by metodologicky správně buď citovala text ZZ a pak jej analyzovala, nebo jej volně popsala a pak analyzovala; autorka někde používá citace ZZ, někde velmi nesrozumitelným způsobem interpretuje, co je uvedeno v ZZ, což je ještě více matoucí. Přehlednosti práce by prospělo, pokud by klíčová ustanovení Schuldenbremse autorka přeložila do češtiny a pak v práci pracovala s českým překladem. Tato část práce je nesrozumitelná a značně nepřehledná, což pak celou bakalářskou práci činí obtížně srozumitelnou, protože klíčová část práce je nesrozumitelná.

Myšlenky prezentované v práci nejsou nikterak originální; práce je popisná a nikterak zdařilá.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) V rámci ústní obhajoby by se autorka měla vyjádřit k otázce, jak se vyvíjí míra veřejného dluhu ve spolkových zemích a zda budou všechny spolkové země schopné splnit limit stanovený ZZ již od roku 2020? Které spolkové země jsou nejhůře připravené?

- 2) Dále bych doporučoval, aby se autorka vyjádřila k otázce, kdo a jakým způsobem bude moci ovlivňovat hospodaření spolkových zemí, které nebudou plnit limit stanovený ZZ od roku 2020? „Kdo bude kontrolorem spolkových zemí?“
- 3) Jakým způsobem a kdy byl ratifikován v ČR Fiskální pakt? Řekněte několik informací k ratifikačnímu procesu v ČR.

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Předloženou bakalářskou práci Dominiky Říhové Koncept „Schuldenbremse“ jako nástroj proti zadlužování ve Spolkové republice Německo hodnotím jako **d o b r o u**.

Datum: 27. srpna 2017

Podpis: JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D., v.r.

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.